

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ

AD/SOYAD: HİROKİ WAKAMATSU

ÜNİVERSİTE: SOPHIA ÜNİVERSİTESİ (TOKYO)

KONU: “Günümüz Türkiye’de Alevi Kimliği Sorunları: Popüler Dergilerde ‘Adlandırma’ ile ‘Adlandırılma’ arasındaki İlişkiler”

İÇERİKLER:

Giriş

1. Kültürel Antropolojide “Adlandırma” ve “Adlandırılma”
2. Alevi Kültür Dernekleri
3. Alevi Medyaların Gelişmesi

Sonuç

ÖZET: Bu tezin en önemli bir konu Clifford Geertz’ın “Kültürün Yorumlaması” eserinde bahsettiği etnografik bilgileri kaydetmektir. Fakat bu tezde Edward Said’in “Oryantalizm” eserinde eleştirdiği ötekilerin sesini çalmak gibi Antropolojik çalışmaların olumsuz etkisini ihmal etmiş anlamına gelmez. Son yirmi yıldır Türkiye Cumhuriyeti’nde Alevi kimliği konusunda hem akademik camiada hem de medyalarda tartışılmaktadır. Hatta Aleviler kendi aralarında bile kendi kimliği konusunda belirsizdir ve Alevilik nedir sorusuna çeşitli cevaplar sunmaktadır.

Konu ile ilgili olarak hem Alevi aydınlar tarafından hem de Alevi olmayan yabancılar tarafından da tartışılmaktadır. Özellikle söz konusu Aleviler Müslüman mıdır, Alevilerin kökeni nereye dayanıyor gibi konular hala devamlı tartışılmaktadır. Hatta “Kürt Alevisi” veya ”Türk Alevisi” gibi Aleviliği belirli bir etnik aidiyetle bağdaştırıp çeşitli alanlarda tartışılmaktadır. Herkes kendi siyasi düşüncesine göre Aleviliği mutlak bir aidiyet gibi birbirlerine göstermeye çalışmışlardır. Özellikle 1990’lı yıllardan sonraki süreç içerisinde Alevilik tartışması artmıştır.

Bu tezde son yirmi yıldır faaliyete geçen Alevi Kültür Dernekler tarafından halklara yönelik yayınlanan popüler dergileri inceleyerek, Antropolojide sık sık kullanılan kuramlardan “Adlandırma mekanizması” açısından Alevi kimliği tartışmasını araştırdım. Özellikle Nawa’nın 1992 yılında yayımlanan “Etnik Teori Uygulamaları” konulu makaleden faydalanarak Türkiye Cumhuriyeti içerisinde temin edilebilir 9 Alevi Dernekler tarafından basılan popülerleri kullanarak Alevi aydınlarının dergiler vasıtasıyla yapmış olduğu Alevi kimliği konusundaki yorumlarını objektifleştirmeye çalıştım.

Sonuç olarak kimi Alevilerin kökeni Türk ya da Kürt gibi belirli bir etnik kökene dayandığını, kimlerine göre İslam ya da Zerdüştlük gibi belirli bir dini inanca dayandığını söylemektedir. Alevi kimliği inşasında dernek üyesi gibi şehir merkezli aydın kısmın etkili olduğunu ve bunlarla kırsal kesimde yaşayan halklar arasında ciddi bir farklılık oluştuğunu tespit ettim.